

RADZENIE SOBIE Z PROWOKACYJNYMI ZACHOWANIAM UCZNIÓW

Prowokacja - podstępne, wyzywające i zaczepne działanie, którego celem jest postawienie jakiejś osoby (lub grupy osób) w trudnej, kłopotliwej sytuacji i wymuszenie reakcji niekorzystnej w skutkach dla tej osoby.

Wyzwała trudne nieprzyjemne emocje, ponieważ narusza wartości i normy społeczne.

Przejawy zachowań prowokacyjnych

- wypowiedzi (zaczepne, wulgarne)
- gesty, postawa ciała
- rysunki
- wygląd (ubiór, fryzura, makijaż)
- złożone powszechnie nieakceptowane działania (dłużej trwające i wymagające pewnej organizacji)

Konstruktywna konfrontacja interpersonalna (wg Davida W. Johnsona)

to świadoma próba przyścia komuś z pomocą, by mógł dostrzec skutki swojego zachowania i zmienić to zachowanie na konstruktywne.

Jest sposobem wyrażania naszego zainteresowania i chęci pogłębienia kontaktu

Celem konstruktywnej konfrontacji jest:

- zareagowanie na sytuację trudną bez agresji i z szacunkiem dla ucznia,
- pomoc uczniowi w zmianie zachowania,
- pokazanie, że jego zachowanie może narazić go na przykre skutki.

Etapy konfrontacji

I. Konfrontacja informacyjna (opisowa) - opisujemy krótko zachowanie ucznia: co widzimy i słyszymy

„Tomku, od dłuższego czasu słyszę, że mówisz coś do Maćka. Przeszkadza mi to”.

II. Konfrontacja interpretacyjna stosowana przy uporczywym powtarzaniu niepożądanego zachowania

- powtarzamy poprzedni komunikat,
- nazywamy emocje jakie nam towarzyszą
- podajemy najbardziej prawdopodobną interpretację zachowania ucznia.
- podajemy informację jakiego zachowania oczekujemy od ucznia.
- proponujemy rozmowę po lekcji.
- **„Tomku, słyszę, że nadal rozmawiasz. (powtarzamy poprzedni komunikat)**
  - **Denerwuje mnie to.** (nazywamy emocje jakie nam towarzyszą)
  - **Zastanawiam się, dlaczego to robisz i przyszło mi do głowy (wydaje mi się), że chcesz... np.. zwrócić na siebie uwagę kolegów. Być może się mylę, ale tak sobie pomyślałam.** (podajemy najbardziej prawdopodobną hipotezę).

- **Chcę ... żebyś przestał rozmawiać.** (podajemy nasze oczekiwania dotyczące zachowania ucznia).
- **Jeśli chcesz, możemy o tym porozmawiać po lekcji.** (proponujemy rozmowę po lekcji)

Podstawowe zasady konfrontacji:

- Przystępuj do konfrontacji z kimś tylko wtedy, jeśli chcesz mu pomóc i nawiązać głębszy kontakt.
- Przystępuj do konfrontacji z kimś, gdy ten ktoś jest do tego gotowy.
- Konfrontacja powinna dotyczyć tylko aktualnych zachowań.

Konstruktywna konfrontacja praktyczne wskazania

- **Reaguj, gdy trwa właśnie taka sytuacja.**
- **Zwracaj się do ucznia po imieniu.**
- **Bądź zwięzły - wypowiadaj się krótko i na temat, nie rób wykładu.**
- **Bądź empatyczny. Spróbuj zrozumieć uczucia i sytuację ucznia.**
- **Gdy uczeń odpowiada, upewnij się, czy dobrze go zrozumiałeś/łaś.**
- **Posługuj się komunikatem „Ja”**
- **Opisz zachowanie, a nie oceniaj cech ucznia (*słyszę, że rozmawiasz – zamiast jesteś niepoprawnym gadułą*)**
- **Opisz swoje uczucia (*złości mnie twoje zachowanie, martwię się, itp.*)**
- **Wyraź swoje oczekiwania (*Chcę, abyś przestał rozmawiać*).**

Korzyści wynikające ze stosowania metody konstruktywnej konfrontacji

- Budowanie wizerunku nauczyciela jako osoby stanowczej, ale współpracującej i wspierającej.
- Radzenie sobie z sytuacjami trudnymi
- Wyposażanie ucznia w umiejętności psychospołeczne.
- Uświadamianie uczniom konsekwencji ich zachowań.
- Wspieranie uczniów w zmianie zachowań na konstruktywne.